

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość

K O Ł O B R Z E G

1. Nazwa

FORT UJŚCIE, OB. LATARNIA MORSKA, KLUB

2. Czas powstania

Ok. 1770 r. - fort, 1945 r. - latarnia

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

ul. Morska 10
78-100 Kołobrzeg
dz. nr 4/1 obr. 4

Widok budynku od południowego-zachodu

Widok budynku od południowego-wschodu

5. Przynależność administracyjna

województwo zachodniopomorskie

powiat kołobrzeski

gmina Miasto Kołobrzeg

6. Formy ochrony

Rejestr Zabytków nr 376
z dnia 10 kwietnia 1964 r.

Miejscowy plan zagospodarowania
przestrzennego miasta Kołobrzeg:
Uchwała nr XVIII/242/08
z dnia 18.02.2008 r.

7. Opracowanie karty (autor, data i podpis)

Jakub Danielski, 04.08.2015 r.

9. Opis

W miejscu usypanego przez kpt. inż. Frauendorffa w 1709 r. szaniec wzniesiono w latach 1770 - 1774 nowy fort bastionowy Ujście. Od strony lądu chroniły go dwa niewielkie bastiony, a jego główną część stanowiła trójkondygnacyjna, okrągła budowla, murowana z cegły i przykryta ziemią. Od strony morza fort osłaniał kamienny mur. Po likwidacji twierdzy: bastiony zastąpiono kamiennym murem, analogicznym do muru od strony morza, pozostała budowla główna. W 1945 r. wzniesiono na niej latarnię morską.

Przyczółek przy wejściu do portu, zlokalizowany na rozległym placu. Dolna budowla na planie koła, płasko zamknięta, z szerokimi schodami od płd. - zach. Budowla wzniesiona z cegły z detalem ceglany i tynkowanym. Pośrodku wieńczącej platformy - obszerna rotunda z murowanym gzymsem zwieńczona latarnią morską. Mur dolnej budowli ukształtowany schodkowo, z ryzalitem czworobocznej wieżyczki zwieńczonej nadwieszonym fryzem arkadkowym i stożkowym dachem z kulistą sterczyną. W zwieńczeniu muru - gzyms i fryz arkadkowy, na krawędzi muru - balustrada z metalowych prętów. Powierzchnia budowli wyłożona kostką brukową, zagospodarowana niewielkimi czworobocznymi klombami z trawą.

Rotunda wzniesiona w kręgu ujętym parkanem, lekko zwężona ku górze, dwukondygnacyjna, z prostokątnym, parterowym aneksem pod dwuspadowym dachem. Latarnia czterokondygnacyjna, zwężona ku górze - murowana z cegły zwieńczona dwiema kondygnacjami galerii o konstrukcji metalowej. W trzech kondygnacjach wąskie, arkadowe okienka w tynkowanych opaskach; czwarta kondygnacja wydzielona nadwieszonym gzymsem arkadkowym o tynkowanych arkadkach, przepruta niewielkimi otworami prostokątnymi; gzyms okapowy mocno wyładowany.

Na ścianach budowli dolnej tablice poświęcone pamięci tych którzy zginęli na morzu, na ścianie rotundy murowana tablica poświęcona poległym w walce z najeźdźcą hitlerowskim; w górnej kondygnacji latarni - metalowa rzeźbiona tablica z symbolami wojskowymi.

10. Wnioski konserwatorskie

Stan techniczny i estetyczny budynku dobry, prace remontowe w 2002 r.: odsłonięcie oryginalnych umocnień fortowych, uzupełnienie ubytków w murze zewnętrznym. Należy dążyć do właściwego utrzymania obiektu, udostępniania i wykorzystania, przy zachowaniu wszystkich elementów historycznych. Ochronie podlega: zabytkowa substancja budowli i urządzeń fortyfikacyjnych, układ przestrzenny i urządzenia inżynierskie umocnień wodno - ziemnych, układ przestrzenny otaczającego terenu objętego strefą ochrony i zielen towarzysząca. Obowiązuje uzgadnianie z Konserwatorem Zabytków wszelkich działań inwestycyjnych.

10. Lokalizacja

